

τῆς ἀντεθνικῆς διδασκαλίας τῶν Ἰησοῦιτῶν, διότι τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ διευθύνῃ καὶ ἐπιτηρῇ ἀμέσως τὴν ἐκπαίδευσιν ἐκείνην ὡς κοινὸν κτῆμα ὅλων τῶν χρηστῶν πολιτῶν συνδέον αὐτοὺς διὰ τῶν αὐτῶν ιδεῶν καὶ αἰσθημάτων, διότι, ἐπὶ τέλους, ἡ ἔξοδος ὡς ἀνώτατος φρουρὸς τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς καθήκον ἐργασίας νὰ ἐξοντώσῃ τὰ καθιδρύματα ἐκείνα ἅτινα προσχηματιζόμενα τὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας καταντῶσι κυρίως ἐργαστήριον διαφθορᾶς σκοπὸν ἐχούσης τὴν δι' ἀσεβῶν μέσων κατακυριεύσιν τῶν ἀπαλῶν ψυχῶν καὶ ὑποδούλωσιν τῆς συνειδήσεως αὐτῶν εἰς τὴν θέλησιν τῆς Παπικῆς Αὐλῆς.

Ἄλλ' οἱ ἀντίθετοι κατεβόησαν λέγοντες ὅτι συκοφαντεῖται τῶν καθολικῶν καθιδρυμάτων ἐκπαίδευσιν παρισταμένη ὡς ἀντεθνικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ, ὅτι οἱ τὰ ἐκπαιδευτήρια συντηροῦντες Ἰησοῦιται ποιοῦνται χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὡς πολιτῶν καὶ ἐλευθέρων μελῶν τοῦ Κράτους καὶ οὐχὶ τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς στρατιωτῶν ἢ ἀρχηγῶν τοῦ Ἰησοῦιτικοῦ τάγματος, ὅτι εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν καταστημάτων ἐκείνων συνετέλεσαν αὐταὶ αἱ πολυάριθμοι οἰκογένειαι αἵτινες ἐλευθέρως ἐξέλεξαν ταῦτα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν ἀγωγὴν τῶν τέκνων αὐτῶν καὶ δὲν προὔτιμησάν αὐτὰ εἰμὴ διότι ἡ συνειδήσις αὐτῶν ὡς πιστῶν καθολικῶν ἀνεπαύετο ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἐν αὐτοῖς μόνοις θὰ ἀνατραφῶσιν οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν κατὰ τὰ ἀληθινὰ δόγματα τοῦ χριστιανισμοῦ.

"Ἄν εἰς δύο μόνον στρατόπεδα διηροῦντο αἱ γνώμαι περὶ τοῦ νόμου τούτου, ἡ τύχη αὐτοῦ θὰ ἦτο ἀναμφισβήτητος καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ ὑπὸ τῶν δύο νομοθετικῶν σώματων τῆς Γαλλίας θὰ ἦτο βεβαιότατη· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε τὸ ἴσον ἄρθρον ἐξήλθε σῶον καὶ ἀβλαβὲς ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου μόνον ἐκ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων καὶ διὰ μεγάλης μάχης στα πλειονοψηφίας. Ἀμφίβολον ὅμως ἔν τὴν αὐτὴν νίκην ἐπέτυχεν καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Ἐν τῷ συντηρητικῷ τούτῳ σώματι οἱ ὀπισθοδρομικοὶ ἦσαν Βοναπαρτισταὶ, νομιμόφρονες καὶ κληρονομόφρονες εὐρίσκουσιν ὁμοδόξους καὶ ἱκανοὺς τῶν δειλῶν ἐκείνων φιλελευθέρων αἵτινες προσήλθον εἰς τὴν δημοκρατίαν μόνον διότι